

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–листопад 2016 року

Демографічна ситуація та соціальний захист

Чисельність наявного населення області на 1 листопада 2016р., за оцінкою, становила 968,1 тис. осіб. За січень–жовтень 2016р. чисельність населення зменшилася на 5082 особи. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення (5957 осіб).

Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих – 56 народжених.

У січні–жовтні 2016р. зафіксовано міграційний приріст населення, який склав 875 осіб.

У жовтні 2016р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** отримували 38,2% домогосподарств області.

Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг 188658 домогосподарствам, що становило 96,5% від загальної кількості домогосподарств, які звернулися, з них у міських поселеннях – 137385 домогосподарствам, у сільській місцевості – 51273 домогосподарствам.

Загальна сума субсидій, призначених домогосподарствам для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг у січні–жовтні 2016р., становила 99703,7 тис.грн, з неї у міських поселеннях – 77233,4 тис.грн, у сільській місцевості – 22470,3 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг на одне домогосподарство у жовтні 2016р. становив 636,1 грн (у вересні – 150,7 грн).

Крім того, 44288 домогосподарствам було призначено субсидії **готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у міських поселеннях – 16534 домогосподарствам, у сільській місцевості – 27754 домогосподарствам.

За січень–жовтень п.р. загальна сума субсидій готівкою, призначених домогосподарствам на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 83762 тис.грн, з неї у міських поселеннях – 32842,2 тис.грн, у сільській місцевості – 50919,8 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у жовтні 2016р. на одне домогосподарство становив 2387,8 грн (у вересні – 2045,5 грн).

У січні–жовтні 2016р. загальна сума субсидій готівкою, отриманих домогосподарствами на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 55484,3 тис.грн (у січні–вересні – 50495 тис.грн).

У жовтні п.р. **населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги** 47512,6 тис.грн (79,6% нарахованих за цей період сум).

Разом з тим на кінець жовтня 2016р. залишається заборгованість населення за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 62753,5 тис.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 27851,8 тис.грн, вивезення побутових відходів – 1905,4 тис.грн. У той же час, за рахунок перевищення нарахованих бюджетних коштів (призначені субсидії) організаціям, що надають домогосподарствам послуги з газопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення над вартістю фактично спожитих послуг, заборгованість населення з оплати цих видів послуг на кінець жовтня 2016р. була відсутня.

Зайнятість та безробіття

За даними обласного центру зайнятості на обліку цієї установи на кінець листопада 2016р. перебувало 13,6 тис. безробітних громадян області, що на 9,1% більше ніж на кінець жовтня. Допомогу по безробіттю отримували 69,6% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області на кінець листопада 2016р. склав 2,32% населення працездатного віку.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до обласного центру зайнятості, на кінець листопада 2016р. становила 1,9 тис. місць.

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) в цілому по області збільшилось з 6 осіб на кінець жовтня до 7 осіб на кінець листопада 2016р.

За сприяння обласного центру зайнятості в листопаді 2016р. працевлаштовано 0,8 тис. осіб. Серед зареєстрованих безробітних, що отримали роботу, 54,1% становили жінки, 38,0 % – молодь у віці до 35 років.

Частка працевлаштованих осіб порівняно з жовтнем п.р. зменшилась на 4,3 в.п. і в листопаді п.р. становила 5,2% громадян, які мали статус зареєстрованого безробітного в цьому місяці.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю в листопаді 2016р., становила 8,4 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1638 грн, що на 13% більше законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати.

Доходи населення

За січень–листопад 2016р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 3889 грн., що на 21,4% вище ніж за січень–листопад 2015р.

Рівень заробітної плати в області становив 76,7% середнього рівня в Україні.

Найбільш оплачуваними в економіці області у січні–листопаді 2016р. були працівники фінансової та страхової діяльності, транспорту, добувної промисловості і розроблення кар'єрів, лісового господарства та лісозаготівлі, де заробітна плата перевищила середній показник по

області у 1,4–2,3 рази.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у поштової та кур'єрській діяльності, сферах тимчасового розміщення й організації харчування, операцій з нерухомим майном, творчості, мистецтва та розваг, сферах адміністративного та допоміжного обслуговування, будівництві, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги, освіти, оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, сфері наукових досліджень та розробок, сільському господарстві, сфері інформації та телекомунікацій. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах економічної діяльності до середнього по області становило 51,5 – 98,5%.

У січні–листопаді 2016р. порівняно з січнем–листопадом 2015р. спостерігалось збільшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 7,2% (у січні–листопаді 2015р. порівняно з січнем–листопадом 2014р. – зменшення на 22,5%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) впродовж січня–листопада 2016р. збільшилася на 5,5% і на 1 грудня 2016р. становила 34,1 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати на 1 грудня 2016р. становив 4,5% фонду оплати праці, нарахованого за листопад 2016р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–листопада 2016р. збільшилася на 25,2% і на 1 грудня 2016р. становила 12,5 млн.грн або 36,7% загальної суми боргу по області.

На 1 грудня 2016р. кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, становила 2,2 тис. осіб або 1,3% середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не сплачено в середньому по 5,6 тис.грн, що в 1,3 рази більше розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівнику за листопад 2016р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок коштів державного бюджету на 1 грудня 2016р. становила 2,7 тис.грн.

Сума заробітної плати, не сплаченої працівникам підприємств-банкрутів, впродовж січня–листопада 2016р. зменшилася на 3,3% та на 1 грудня 2016р. становила 21,6 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (76,4%). На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2013–2015рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати на 1 грудня 2016р. відсутня.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури області, протягом січня–листопада 2016р. обліковано 17632 кримінальні правопорушення.

Із загальної кількості зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів тяжкі та особливо тяжкі склали 46%.

У загальній кількості злочинів 73,9% становили злочини проти власності, 9,6% – злочини проти життя та здоров'я особи, 2,9% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, по 2,5% – злочини у сфері

обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення та злочини проти громадського порядку та моральності, 2,4% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 1,7% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 1,3% – злочини проти правосуддя, по 0,8% – злочини проти громадської безпеки та злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав свобод людини і громадянина, 0,5% – злочини у сфері господарської діяльності.

Протягом січня–листопада 2016р. обліковано 82 умисних тяжких тілесних ушкодження, 53 очевидних умисних вбивства і замаху на вбивство, 9 зґвалтувань і замахів на зґвалтування.

Кількість випадків крадіжок становила 10949, шахрайств – 965, грабежів – 611, розбоїв – 99, хабарництва – 35.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 25 осіб, які скоїли злочини у складі 6 організованих груп (злочинних організацій); закінчено 6 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів у січні–листопаді 2016р. становила 14062 особи, з числа яких 5548 – жінки, 1480 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 груп, 138 – неповнолітні та 61 – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (73,7%) від крадіжок та шахрайств, серед яких 40,4% – жінки. У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 216 осіб.

Усього внаслідок злочинних діянь загинула 171 особа, із числа яких 47,4% – умисно вбито; 22,2% – загинуло внаслідок дорожньо-транспортних пригод, пов'язаних зі злочинами; 14% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 3052, з них жінок – 365, неповнолітніх – 184. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 29,4% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких більше ніж кожний другий мав незняту або непогашену судимість, 12,8% знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 9,5% вчинили злочин у групі. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 64,4%, безробітних – 17%.

Діяльність підприємств

Фінансовий результат великих та середніх підприємств до оподаткування (сальдо) у січні–вересні 2016р. є позитивним і становить 195,9 млн.грн прибутків (у січні–вересні 2015р. цей показник був негативним і становив 7143,4 млн.грн збитків).

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 60,5%, отримано 916,4 млн.грн прибутку до оподаткування, що на 27,5% більше ніж у січні–вересні 2015р. Найбільші обсяги прибутку мали підприємства промисловості (68,6% загального прибутку по області), оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (24,5%).

За видами промислової діяльності найбільші обсяги прибутку отримали підприємства машинобудування (46,5% загального обсягу прибутку промисловості), виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (40,4%), добувної промисловості і розроблення кар'єрів (3,9%).

Питома вага збиткових підприємств області у січні–вересні 2016р. становила 39,5%, що на 1,5 в.п. менше порівняно з відповідним періодом попереднього року, загальний обсяг збитків склав 720,5 млн.грн, що на 90,8% менше січня–вересня 2015р. Значних обсягів збитків зазнали підприємства промисловості (81,4% загальної суми збитків), транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (9%).

Серед видів промислової діяльності найбільші суми збитків отримані підприємствами переробної промисловості (35,1% загальної суми збитків у промисловості), добувної промисловості та розроблення кар'єрів (31,3%), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (27,5%).

Найбільша частка збиткових підприємств була серед закладів професійної, наукової та технічної діяльності (60%), підприємств транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (50%), промисловості (45,6%).

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлі (включає роздрібний товарооборот підприємств, які здійснювали діяльність із роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках та фізичними особами-підприємцями) за січень–листопад 2016р. становив 22258,8 млн.грн, що на 5,3% більше обсягу січня–листопада 2015р.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібною торгівлі, за січень–листопад 2016р. склав 8704,4 млн.грн та що у порівнянних цінах на 2,9% більше обсягу січня–листопада 2015р.

Капітальні інвестиції

У січні–вересні 2016р. підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 3866 млн.грн **капітальних інвестицій**, з них міст Кропивницького – 1276,7 млн.грн (33% загального обсягу по області), Світловодська – 136,7 млн.грн (3,5%), Олександрії – 90,4 млн.грн (2,3%) та Знамен'янки – 45 млн.грн (1,2%).

Серед районів області найбільшу частку капітальних інвестицій освоєно підприємствами Олександрійського (6,1%), Кіровоградського (5,9%), Новоукраїнського (4,3%), Маловисківського (4%) та Новомиргородського (3,7%) районів.

Порівняно з січнем–вереснем 2015р. обсяг капітальних інвестицій по області збільшився в 1,6 раза.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій у січні–вересні 2016р. були власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 83,9% усіх капіталовкладень. Частка цих коштів у загальному обсязі збільшилася порівняно з січнем–вереснем 2015р. на 9,4 в.п.

Збільшилася також частка капітальних інвестицій, освоєних за рахунок кредитів банків та інших позик (на 2 в.п.), натомість зменшилася – за рахунок коштів державного бюджету (на 8,2 в.п.),

населення на будівництво житла (на 4 в.п.) та місцевих бюджетів (на 1,4 в.п.).

Найбільшу частку капітальних інвестицій освоєно підприємствами сільського, лісового та рибного господарства (55,2%) і промисловості (25,9%).

Капітальні інвестиції у житлові будівлі становили 107,9 млн.грн або 2,8% загального обсягу капітальних інвестицій області (у січні-вересні 2015р. – 7,2%).

У січні-вересні 2016р. обсяг капітальних інвестицій на одну особу населення по області склав 3983,8 грн, з них міст Кропивницького – 5395 грн, Світловодська – 2554,8 грн, Знам'янки – 1586 грн та Олександрії – 989,2 грн.

Сільське, лісове господарство та мисливство

У січні-листопаді 2016р. **індекс обсягу сільськогосподарського виробництва** порівняно з січнем-листопадом 2015р. склав 106%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 104,5%, господарствах населення – 108,4%.

Рослинництво. За січень-листопад 2016р. індекс обсягу виробництва продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2015р. склав 107,3%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 105%, господарствах населення – 112,4%.

Під урожай 2017р. озимі на зерно та зелений корм, включаючи ріпак, у господарствах усіх категорій посіяно на площі 364,3 тис.га (під урожай 2016р. – 384,5 тис.га), у т.ч. зернові культури на зерно – на площі 322,6 тис.га (347,6 тис.га), ріпак на зерно – на площі 40,5 тис.га (34,8 тис.га).

У структурі площ зернових озимих на зерно частка пшениці озимої становить 82,5% (торік – 79,5%), ячменю озимого – 17,1% (20,3%), жита озимого – 0,3% (0,2%).

Площі посіву озимих культур на зерно та зелений корм під урожай 2017р. порівняно з попереднім роком збільшилися у сільськогосподарських підприємствах 8 районів, значно – Новгородківського (в 1,7 раза), Устинівського (на 12,9%) Долинського (на 12,3%) та Петрівського (на 12%) районів.

Станом на 1 грудня 2016р. оранка на зяб у сільськогосподарських підприємствах проведена на площі 713,7 тис.га, що на 3,3% більше ніж на 1 грудня 2015р.

Тваринництво. У січні-листопаді 2016р. індекс обсягу виробництва продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2015р. становив 100%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 97,7%, господарствах населення – 100,6%.

Виробництво м'яса усіма категоріями господарств у січні-листопаді 2016р. склало 67 тис.т та порівняно з січнем-листопадом 2015р. збільшилося на 1,9 тис.т або на 2,9%. У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 81,4% (у січні-листопаді 2015р. – 82,8%), великої рогатої худоби – 15,9% (14,6%), овець та кіз – 0,3% (0,3%), птиці всіх видів – 2,4% (2,3%).

Обсяг вирощування худоби та птиці в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) у січні–листопаді 2016р. становив 20,4 тис.т, що на 1,4% більше ніж у січні–листопаді 2015р., у т.ч. свиней – 17 тис.т (на 2,5% більше), великої рогатої худоби – 3,2 тис.т (на 0,8% менше). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зменшилися на 0,6% та становили 508 г, свиней – на 3% (382 г). Відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 100,4% (у січні–листопаді 2015р. – 109,3%).

Загальні обсяги виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у січні–листопаді 2016р. збільшилися порівняно з січнем–листопадом 2015р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 14 районів, значно – Вільшанського, Долинського, Устинівського та Петрівського районів.

У січні–листопаді 2016р. загальне виробництво молока порівняно з січнем–листопадом 2015р. зменшилося на 1,1% і склало 298,5 тис.т, у т.ч. у господарствах населення – на 3,3% (246,6 тис.т), сільськогосподарських підприємствах – збільшилося на 10,7% (51,9 тис.т).

Виробництво молока збільшилося в аграрних підприємствах (крім малих) 12 районів області, значно: Устинівського, Голованівського, Олександрівського та Компаніївського районів.

Порівняно з січнем–листопадом 2015р. в аграрних підприємствах (крім малих) середній надій молока від однієї корови, що була в наявності на початок 2016р., збільшився на 451 кг (на 9,3%) і становив 5314 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) Новгородківського (8257 кг), Устинівського (7843 кг) та Олександрійського (6505 кг) районів, найнижча – Бобринецького (1780 кг) та Маловисківського (2799 кг) районів.

Загальне виробництво яєць від птиці всіх видів у січні–листопаді 2016р. порівняно з січнем–листопадом 2015р. зменшилося на 9% і склало 438,2 млн.шт, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – у 2,4 раза (40,8 млн.шт), у господарствах населення – зросло на 3% (397,4 млн.шт). Несучість курей–несучок в аграрних підприємствах (крім малих) у січні–листопаді 2016р. склала 219 яєць (у січні–листопаді 2015р. – 271 яйце). Виробництвом яєць займалися сільськогосподарські підприємства (крім малих) 8 районів області.

Загальна кількість великої рогатої худоби становила 105,9 тис. голів (на 3,1% менше ніж на 1 грудня 2015р.), у т.ч. корів – 58,3 тис. голів (на 3,2% менше), свиней – 242,3 тис. голів (на 5,9% менше), овець та кіз – 44,5 тис. голів (на 3,7% менше), птиці – 5523,5 тис. голів (на 2,6% менше).

Порівняно з показниками на 1 грудня 2015р. в аграрних підприємствах (крім малих) збільшилася кількість корів на 1,5%, разом з цим зменшилася кількість великої рогатої худоби на 1,9%, свиней – на 0,9%, овець та кіз – на 0,6%, птиці – у 17,3 раза.

На початок грудня 2016р. населення утримувало 74,6% загальної кількості великої рогатої худоби (на 1 грудня 2015р. – 74,8%), у т.ч. корів – 82,5% (83,2%), свиней – 42,6% (45,4%), овець і кіз – 86,5% (87%), птиці всіх видів – 99,6% (93,2%).

Реалізація сільськогосподарської продукції. Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у січні–листопаді 2016р. порівняно з січнем–листопадом 2015р. збільшилися на 17,6%, у т.ч. на продукцію рослинництва – на 18,6%, тваринництва – на 3,4%.

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 грудня 2016р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання та перероблення зернових та зернобобових культур, було в наявності 1934,9 тис.т зерна (на 3,3% менше проти 1 грудня 2015р.), у т.ч. 527,4 тис.т пшениці (на 19,5% менше). Безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 1072,2 тис.т зерна, у т.ч. 326,3 тис.т пшениці, 548,5 тис.т кукурудзи, 99,7 тис.т ячменю, 0,6 тис.т жита. Зернозберігальні та зернопереробні підприємства мали в наявності 862,7 тис.т зерна (на 16% більше).

Запаси насіння соняшнику становили 745,2 тис.т (на 12,6% більше проти 1 грудня 2015р.), із них безпосередньо у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) зберігалось 397,4 тис.т (на 5,7% менше), на підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 347,8 тис.т (на 44,7% більше ніж торік).

Промисловість

У листопаді 2016р. порівняно з попереднім місяцем та листопадом 2015р. індекс промислового виробництва становив відповідно 106,2% та 135,9%, за підсумками січня–листопада 2016р. – 118,2%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні–листопаді 2016р. порівняно з січнем–листопадом 2015р. обсяг виробництва продукції збільшився на 14,5%, у т.ч. у добуванні руд кольорових металів – на 24,5%.

На підприємствах **переробної промисловості** у січні–листопаді 2016р. порівняно з січнем–листопадом 2015р. спостерігалось збільшення випуску продукції на 20,7%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* випуск промислової продукції порівняно з січнем–листопадом 2015р. збільшився

на 25,3%, у т.ч. у виробництві олії та тваринних жирів – на 34,4%, молочних продуктів – на 30,8%, інших харчових продуктів – на 22,8%, готових кормів для тварин – на 3,4%. Водночас у виробництві продуктів борошномельно-круп'яної промисловості обсяги продукції зменшилися на 25,8%, м'яса та м'ясних продуктів – на 10,1%, хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 8,2%.

У січні–листопаді 2016р. порівняно з січнем–листопадом 2015р. спостерігалось збільшення виробництва олії соняшnikової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих) на 194558 т, цукру білого кристалічного бурякового – на 16499 т, круп – на 2289 т, кормів готових для тварин, що утримують на фермах, крім борошна та гранул із люцерни, – на 1795 т, виробів кондитерських цукрових, що не містять какао, – на 1783 т, їжі та страв готових з виробів макаронних – на 766 т, печива солодкого і вафель – на 405 т, м'яса великої рогатої худоби замороженого – на 143 т, сирів жирних – на 111 т.

Водночас зменшилося виробництво борошна на 19909 т, олії соєвої нерафінованої та її фракцій – на 12933 т, виробів ковбасних – на 2277 т, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 2099 т, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 810 т, горіхів, арахісу та насіння, смажених, солених чи приготованих в інший спосіб – на 737 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, листових, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 92 т, тортів – на 25 т, м'яса великої рогатої худоби свіжого чи охолодженого – на 15 т, тістечок – на 7 т.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів спостерігалось збільшення випуску продукції на 11,7%,

у т.ч. у текстильному виробництві – на 11%, виробництві одягу – на 8,6%.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності у січні–листопаді 2016р. спостерігалось збільшення випуску продукції на 28,2%, у т.ч. у лісопильному та стругальному виробництві – на 46,6%, виготовленні виробів з паперу та картону – на 43,7%. Водночас суттєве скорочення випуску продукції (на 71,2%) спостерігалось у поліграфічній діяльності і наданні пов'язаних із нею послуг.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування обсяг виробництва продукції збільшився на 3,3%.

У машинобудуванні випуск промислової продукції у січні–листопаді 2016р. порівняно з січнем–листопадом 2015р. збільшився на 31,6%, у т.ч. на підприємствах із виробництва електродвигунів, генераторів, трансформаторів, електророзподільної та контрольної апаратури – на 21,9% інших машин і устаткування загального призначення – на 16%, машин та устаткування для сільського та лісового господарства – на 6,4%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції у січні–листопаді 2016р. індекс промислової продукції становив 82,8%, на підприємствах із виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 98,5%.

У виробництві, передачі та розподіленні електроенергії обсяги виробництва продукції зросли на 9,2%.

Будівництво

У січні–листопаді 2016р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 561,3 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–листопаді 2016р. порівняно з відповідним періодом 2015р. становив 96,3%.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились наступним чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння – 66,7% загального обсягу, решта – з капітального та поточного ремонту (20% та 13,3% відповідно).

Транспорт

У січні–листопаді 2016р. підприємствами транспорту перевезено вантажів на 13,9% більше ніж у січні–листопаді 2015р., вантажооборот зменшився на 15,5%.

Залізницею у січні–листопаді 2016р. перевезено 7074 тис.т вантажів, що на 19,3% більше ніж у січні–листопаді 2015р. Збільшилося

перевезення зерна і продуктів перемолу (на 39,4%), брухту чорних металів (на 31,8%), будівельних матеріалів (на 12%). Разом з цим зменшилося перевезення лісових вантажів (на 90%), хімічних і мінеральних добрив (на 70,6%), нафти і нафтопродуктів (на 8,5%).

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у січні-листопаді 2016р. перевезено 3902,2 тис.т вантажів, що на 5,3% більше порівняно з січнем-листопадом 2015р., вантажооборот зріс на 10,7% і становив 724,5 млн.ткм.

У січні-листопаді 2016р. послугами пасажирського транспорту скористалися 53,4 млн. пасажирів, що на 7,2% менше ніж у січні-листопаді 2015р., пасажирооборот збільшився на 2,1% і становив 2303 млн.пас.км.

Залізницею у січні-листопаді 2016р. перевезено 4,4 млн. пасажирів, що на 2,7% менше ніж у січні-листопаді 2015р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у січні-листопаді 2016р. перевезено 42,9 млн. пасажирів, що на 2,7% менше порівняно з січнем-листопадом 2015р. Пасажирооборот підприємств автомобільного транспорту зменшився на 2,6% і становив 757,4 млн.пас.км. Обсяги перевезень пасажирів фізичними особами-підприємцями у січні-листопаді 2016р. збільшились на 3,5% та становили 13,1 млн. пасажирів.

Зовнішня торгівля товарами

У січні-жовтні 2016р. обсяг експорту товарів склав 334,1 млн.дол. США, імпорту – 148,7 млн.дол. Порівняно з січнем-жовтнем 2015р. експорт не змінився, а імпорт збільшився в 1,6 раза. Позитивне сальдо становило 185,4 млн.дол. (у січні-жовтні 2015р. – 243 млн.дол.).

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: жири та олії тваринного або рослинного походження (136,1 млн.дол.), зернові культури (63,6 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (17,9 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту у січні-жовтні 2016р. склав 2,25 (у січні-жовтні 2015р. – 3,67).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 114 країн світу. У цілому область експортувала товари до 107 країн світу.

Обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 96,4 млн.дол. (28,9% загального обсягу експорту) та збільшився на 31,3% порівняно з січнем-жовтнем 2015р.

Серед найбільших партнерів-країн ЄС зросли експортні поставки до Нідерландів, Італії, Франції, серед інших країн – до Бангладешу, Ірану, Ісламської Республіки, Індонезії, США, Лівії, Марокко, Таїланду. Водночас зменшилися поставки до Туреччини, Білорусі, Саудівської Аравії, Польщі.

Найбільші експортні поставки здійснювались до Індії – 12,5% загального обсягу експорту (жири та олії тваринного або рослинного походження), Російської Федерації – 10,9% (механічні машини), Нідерландів – 7,3% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Італії – 6,3% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Єгипту – 5,9% (продукти рослинного походження).

У січні-жовтні 2016р. з області експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 136,2 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 78,5 млн.дол., машин, обладнання та механізмів;

електротехнічного обладнання – на 48,8 млн.дол., готових харчових продуктів – на 32,1 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався з 63 країн-партнерів. Обсяг імпорту товарів із країн ЄС становив 61,6 млн.дол. (41,4% загального обсягу) та збільшився в 1,7 раза проти січня–жовтня 2015р.

Імпортні поставки порівняно з січнем–жовтнем 2015р. зросли з Китаю, Польщі, Бельгії, Білорусі, США, Німеччини, скоротилися – з Малайзії, Індонезії, Болгарії, Російської Федерації.

Найбільші надходження здійснювались з США – 17,3% загального обсягу імпорту (засоби наземного транспорту, крім залізничного, механічні машини), Китаю – 16,1% (машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання), Німеччини – 12,3% (механічні машини, засоби наземного транспорту, крім залізничного), Туреччини – 8,5% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, продукти рослинного походження), Російської Федерації – 5,2% (недорогоцінні метали та вироби з них, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості).

У січні–жовтні 2016р. в область надійшло машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання на суму 59 млн.дол., засобів наземного транспорту, крім залізничного, – на 33,3 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 12,4 млн.дол., полімерних матеріалів, пластмаси та виробів з них – на 9,4 млн.дол., текстильних матеріалів та текстильних виробів, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – по 7,9 млн.дол.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін в області у листопаді 2016р. порівняно з попереднім місяцем становив 101,9%, з початку року – 111,5%.

На споживчому ринку в листопаді 2016р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 0,7%. Найбільше (на 8,6%) подорожчало масло. На 7,6–0,8% зросли ціни на молоко, сметану, цукор, овочі, сири, маргарин, продукти переробки зернових, макаронні вироби, яйця. Водночас на 7,3–0,3% знизилась ціни на фрукти, безалкогольні напої, свинину, птицю, рибу та продукти з риби, інші продукти харчування.

Ціни на алкогольні напої, тютюнові вироби зросли на 1,8%, у т.ч. тютюнові вироби – на 2,1%, алкогольні напої – на 1,2%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 6,1% відбулося за рахунок підвищення тарифів на гарячу воду, опалення на 23,4%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 1,1% відбулося в першу чергу за рахунок подорожчання перевезення залізничним транспортом на 4%, палива та мастил – на 1,9%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 0,4% за рахунок подорожчання консультативних послуг на 2,4%, фармацевтичної продукції – на 0,6%.

Ціни у сфері відпочинку та культури зросли на 1% в основному через подорожчання туристичних послуг на 15,3%.